

Dosarul nr. 2ra-2209/19

Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Central – T. Avasiloaie
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – L. Bulgac, G. Dașchevici, A. Panov

ÎNCHEIERE

04 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Nina Vascan
Maria Ghervas

examinând admisibilitatea recursurilor declarate de către Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova” SA și Liudmila Lapteacru,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova” SA împotriva Corinei Marchitan și Liudmilei Lapteacru cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din data de 06 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a admis apelul declarat de către Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova” SA, s-a casat hotărârea din data de 19 septembrie 2018 a Judecătoria Chișinău, sediul Central, cu emiterea unei noi hotărâri,

constată:

La 19 iunie 2016 Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova” SA (în continuare ÎS „Calea Ferată din Moldova”) a depus cerere de chemare în judecată împotriva Elizavetei Arachelean, Corinei Marchitan și Liudmilei Lapteacru, prin care a solicitat încasarea datoriei pentru serviciile comunale în mărime de 94 470,79 lei și încasarea cheltuielilor de judecată în mărime de 2 834 lei.

În motivarea cererii de chemare în judecată ÎS „Calea Ferată din Moldova” a indicat că a încheiat contracte cu agenții economici privind prestarea serviciilor comunale pentru fondul de locuințe și astfel este în drept să pretindă restituirea datoriilor pentru neachitarea datoriei de la locatari.

Potrivit extrasului din Registrul bunurilor imobile Elizaveta Arachelean, Corina Marchitan și Liudmila Lapteacru dețin în proprietate apartamentul nr. xxxxx, din str. xxxxx, mun. Chișinău.

În legătură că pârâtele, deși primesc lunar facturile pentru achitarea serviciilor comunale, refuză să își onoreze obligația de plată, astfel au acumulat o datorie pentru perioada de la 30 noiembrie 2015, în mărime de 94 470,79 lei.

Prin hotărârea Judecătoria Botanică, mun. Chișinău din 28 martie 2016 s-a admis cererea de chemare în judecată, s-a încasat în mod solidar de la Elizaveta Arachelean, Corina Marchitan și Liudmila Lapteacru în beneficiul ÎS „Calea Ferată din Moldova” SA datoria în mărime de 94 470,79 lei, suma de 2 834 lei cu titlu de taxă de stat, iar în total 97 304,79 lei. (f.d.38, vol.1)

Curtea de Apel Chișinău, prin decizia din 02 mai 2017, a admis apelul declarat de Liudmila Lapteacru, a casat hotărârea Judecătoria Botanică, mun. Chișinău din 28 martie 2016, cu trimiterea cauzei spre rejudecare din motiv că au fost încălcate normele de drept procedural, ori din materialele dosarului rezultă că Elizaveta Arachelean a decedat la 25 octombrie 1997, iar Corina Marchitan nu locuiește la adresa respectivă. (f.d.186-193, vol.I)

Rejudecând cauza, Judecătoria Chișinău, sediul Central prin hotărârea din 19 septembrie 2018 a respins cererea de chemare în judecată depusă de către ÎS „Calea Ferată din Moldova” SA împotriva Elizavetei Arachelean, Corinei Marchitan și Liudmilei Lapteacru cu privire la încasarea datoriei și încasarea cheltuielilor de judecată. (f.d. 221,238-239, vol.I)

Instanța de fond a reținut că Elizaveta Arachelean a decedat la 25 octombrie 1997, fapt confirmat prin certificatul de deces, Corina Marchitan din 07 august 2008 este stabilită cu traiul permanent în Spania, fapt confirmat prin permisul de ședere eliberat de autoritățile țării respective. ÎS „Calea Ferată din Moldova” SA, deși cunoaște circumstanțele respective, nu și-a concretizat pretențiile privind cercul de persoane împotriva cărora își înaintează acțiunea. În aceste circumstanțe, instanța de fond a concluzionat că pretențiile ÎS „Calea Ferată din Moldova” SA urmează a fi respinse.

Hotărârea Judecătoria Chișinău, sediul Central din data de 19 septembrie 2018 a fost contestată de către ÎS „Calea Ferată din Moldova” SA.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 11 aprilie 2019 s-a încetat procesul în privința Elizavetei Arachelean în pricina civilă la cererea de chemare în judecată formulată de ÎS „Calea Ferată din Moldova” SA împotriva Elizavetei Arachelean, Corinei Marchitan și Liudmilei Lapteacru cu privire la încasarea datoriei și încasarea cheltuielilor de judecată, în legătură cu decesul persoanei. (f.d. 291, vol.II)

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din data de 06 iunie 2019 a admis apelul declarat de către ÎS „Calea Ferată din Moldova” SA, a casat hotărârea din data de 19 septembrie 2018 a Judecătoria Chișinău, sediul Central, a pronunțat o hotărâre nouă, prin care a admis parțial cererea de chemare în judecată, a încasat în mod solidar de la Corina Marchitan și Liudmila Lapteacru în beneficiul ÎS „Calea Ferată din Moldova” suma de 26 930 lei pentru servicii comunale pe perioada 19 ianuarie 2013 – 19 ianuarie 2016 pentru întreținerea apartamentului xxxxx, din str. xxxxx, mun. Chișinău și suma de 808 lei cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată, pretenția cu privire la încasarea sumei pe perioada 2001-18 ianuarie 2013, fiind respinsă ca tardivă.

Instanța de apel a concluzionat, prin prisma normelor de drept ce reglementează raportul juridic litigios, că pretențiile ÎS „Calea Ferată din Moldova” SA sunt întemeiate în partea încasării datoriei pentru perioada 19 ianuarie 2013- 19 ianuarie 2016, ori din materialele dosarului s-a constatat cu certitudine că Corina Marchitan și Liudmila

Lapteacru nu și-au onorat obligațiunile și nu au achitat serviciile comunale, formând o datorie pentru întreținerea apartamentului nr. xxxxx, din str. xxxxx, mun. Chișinău, pe care îl dețin cu drept de proprietate.

Totodată, instanța de apel în baza art. 267, alin. (1) din Codul civil (în redacția de până la 01 martie 2019) a concluzionat că pretenția privind încasarea datoriei pentru perioada 2001- 18 ianuarie 2013 urmează a fi respinsă ca tardivă.

Argumentul Liudmillei Lapteacru, precum că Corina Marchitan nu locuiește la adresa menționată, a fost apreciat critic de instanța de apel, ori din tabelul nominal și extrasul din fișa locuinței rezultă că atât Corina Marchitan, cât și Liudmila Lapteacru își mențin domiciliul în apartamentul nr. xxxxx din str. xxxxx, mun. Chișinău, care le aparține cu drept de proprietate. Instanța de apel a accentuat că excluderea din fișa nominală a persoanelor care nu locuiesc în apartament ține de obligația părților interesate, atribuție care nu este în competența instanței de judecată.

Subsecvent pretenției admise instanța de apel a concluzionat în temeiul art. 94 alin. (1) din Codul de procedură civilă că partea care a pierdut procesul urmează să achite părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată proporțional părții admise din acțiune.

Împotriva deciziei instanței de apel, la data de 28 august 2019 a depus recurs ÎS „Calea Ferată din Moldova” SA, care a solicitat admiterea recursului, casarea parțială a deciziei instanței de apel cu emiterea unei noi hotărâri privind admiterea integrală a acțiunii. (f.d. 49-53, vol.II)

În motivarea recursului ÎS „Calea Ferată din Moldova” SA a indicat că instanța de apel a aplicat legea care nu trebuia să fie aplicată, cât și a interpretat eronat legea, menționând că la caz termenul de prescripție a fost întrerupt, dat fiind faptul că pentru apartamentul aflat în litigiu periodic se efectuau careva achitări a serviciilor comunale.

La 18 septembrie 2019 Liudmila Lapteacru a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel în alt complet de judecată. (f.d. 72-74, 80-81, vol.II)

În motivarea recursului a indicat că au fost încălcate normele de drept procedural, ori aceasta este vorbitoare de limba rusă, iar în cadrul ședinței de judecată nu a fost asigurată cu interpret, mai mult decizia în limba rusă nu a recepționat-o, deși a solicitat verbal de a-i fi expediată.

Liudmila Lapteacru a menționat ca fiind greșită concluzia instanței de apel precum că pretențiile ÎS „Calea Ferată din Moldova” SA față de 2 persoane sunt întemeiate, ori pe perioada mai multor ani Liudmila Lapteacru se află în litigiu cu ÎS „Calea Ferată din Moldova” SA privind calculul datoriei pentru o singură persoană.

Recurenta a menționat că instanța de apel a indicat că ține de obligația acesteia de a se prezenta la contabilitatea ÎS „Calea Ferată din Moldova” SA pentru a fi coordonate recalculările și a prezenta documentele disponibile, însă de fiecare dată când se prezenta La contabilitate, i se refuza cererea de recalculare.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele cauzei atestă că decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 06 iunie 2019, a fost expediată participanților la proces la data de 24 iunie 2019, publicată pe portalul național al instanțelor de judecată la 26 iunie 2019. Confirmare privind recepționarea acesteia la materialele dosarului lipsește.

În aceste circumstanțe, recursurile declarate de către ÎS „Calea Ferată din Moldova” SA la 28 august 2019 și de către Liudmila Lapteacru la 18 septembrie 2019, se consideră a fi depuse în termen.

Examinând temeiurile de admisibilitate a recursurilor în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia, că recursurile declarate de către ÎS „Calea Ferată din Moldova” SA și Liudmila Lapteacru, sunt inadmisibile din următoarele considerente.

Verificând motivele de casare, invocate în recursuri, completul Colegiului atestă că ÎS „Calea Ferată din Moldova” SA și Liudmila Lapteacru, au indicat argumente ce țin de dezacordul cu felul în care instanța de apel a apreciat înscrisurile probatorii și a constatat circumstanțele cauzei. Nu pot fi reținute ca temei de admisibilitate aceste argumente, deoarece țin de reaprecierea probelor, fapt inadmisibil în recurs.

Conform regulilor din Secțiunea a 2-a din Capitolul XXXVIII al Codului de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Recursul exercitat conform secțiunii a 2 - a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procesual, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Astfel, completul Colegiului constată că argumentele invocate în recurs nu pot constitui temei de casare a deciziei recurate, or, acesta nu se încadrează în cele expres stabilite la art. 432, alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu prevederilor art. 432, alin. (1) din Codul de procedură civilă părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.

Aliniatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronate, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433, lit. a) din Codul de procedură civilă cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin. (2), (3) și (4).

Potrivit jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posedă puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, pe când în recursurile declarate de către ÎS „Calea Ferată din Moldova” SA și Liudmila Lapteacru, asemenea aspecte nu se regăsesc.

În speță, completul Colegiului menționează, că recursurile în cauză conține obiecții de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanțele de judecată, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurenților la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Totodată, instanța de recurs referitor la argumentul recurente Liudmila Lapteacru privind încălcarea dreptului la un proces echitabil ca vorbitor de limba rusă, ține să menționeze că în cadrul ședinței de judecată în instanța de apel Liudmila Lapteacru a declarat că deși este vorbitoare de limbă rusă, înțelege limba de stat și nu are nevoie de translator. (f.d. 38, vol.II) Astfel, dreptul ei la un proces echitabil nu a fost încălcat.

Drept urmare, se reține că argumentele invocate de recurenți nu pot constitui temei de admisibilitate a recursurilor, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normei de drept material sau a normei de drept procesual, așa cum formal invocă ÎS „Calea Ferată din Moldova” SA și Liudmila Lapteacru și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

În astfel de circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursurile declarate de către ÎS „Calea Ferată din Moldova” SA și Liudmila Lapteacru, inadmisibile.

Conform celor expuse, în temeiul art. 431, alin. (1) și (2), art. 433, lit. a), 440, alin. (1) și (1¹) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursurile, declarate de către Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova” SA și Liudmila Lapteacru, se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Dumitru Mardari

Judecătorii

Nina Vascan

Maria Ghervas